

BIO-info 37/2011, 11. nov 2011 [BIO: sakslistor og møtereferater](#) [BIO-info arkiv](#)
submission deadline to bio.info@bio.uib.no is Wednesday 16:00

Fra toppen!

Elvecruise og biodans

Nå har jeg nettopp vært på kveldscruise på Perleelven og sett Guangzhou «by night». Fascinerende og spennende omgivelser. Konferansen jeg deltar på er også spennende: den første International Conference of Environmental Omics, og det blir nok flere.

Her spenner det fra biodiversitet, antibiotikaresistens, havforsuring og hypoksi til vannkvalitet, miljøforurensning og nanopartikler. Her integreres resultater fra genomikk, transkriptomikk, proteomikk og metabolomikk - og metagenomikk - i det som utvikler seg til å bli den nye spennende integrative biologien.

Og fra hjemlandet kommer det historier om at masterstudentene på BIO300 har begynt på dansekurs med Carte Blanche! Mer om dette i et BIO-info nær deg!

Hilsen Anders

Ukens bilde

Field Mission to Sognefjorden 2011!

Photographer: **Christiane Todt**

Researchers from BIO and BM participated in the first of a series of planned annual sampling trips to Norway's longest and deepest fjord, Sognefjorden.

[Read more.](#)

This is the last picture in reserve! You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to bio.info@bio.uib.no

Innhold:

Siste nytt fra BIO	3
BIO 300-studenter i Carte Blanche-forestilling; Fosterhjem redder elvemuslingen; Miljøgifter, fedme og diabetes; Biodiversitetstokt i Sognefjorden	3
Utdanningsnytt	4
Masterblogg; Floristikkstudenter på feltkurs	4
Siste nytt fra verden rundt oss	5
E-infrastruktur for utveksling av biodiversitetsdata – brukerundersøkelse; Cambridge University Press Sale, NTVAs ÆRESPRIS 2012, Åpning av Senter for klimadynamikk	5
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	6
Pre-seed grant – commercialization; ERA-NET BiodivERsA; Diverse fond og legater	6
Avsluttende mastergradseksamen	7
Kristian Martin Thomassen Dam; Heidi Osmundsen; Ole-Edvard Hagen	7
Kurs, møter, seminar og arrangement	8
IMBER Workshop topics, young scientist opportunities; NFR møte i Bergen for bedrifter og FoU aktører; Møteplass Marin m.m	8
Nye artikler	10
Bratbak; Salvanes; Rapp; Sweetman; Aksland	10

Siste nytt fra BIO

BIO 300-studenter i Carte Blanche-forestilling; Fosterhjem redder elvemuslingen;
Miljøgifter, fedme og diabetes; Biodiversitetstokt i Sognefjorden

Forskningsformidling som kunst – å tenke utenfor boksen

– Før har vi lagt mye vekt på at de klarer å formidle skriftlig og muntlig på konferanser på en profesjonell måte. Men over hele verden ser man at det å prøve å formidle vitenskap blir mer og mer krevende, sier professor **Karin Pittman**. 40 studenter fra BIO 300 har flyttet inn på Carte Blanche, og fem av dem tok utfordringen og er med i forestillingen "Try in house" som hadde premiere torsdag. Det er fortsatt mulig å få med seg forestillingen som går kl. 20.00 i kveld og i morgen kveld. Les mer om

forestillingen fra [Carte Blanche](#). Les mer om saken fra [På Høyden](#) og fra [Scenekunst.no](#). [More about BIO 300](#). Bilder på [Facebook](#). BIO-INFO redaksjonen var på gårsdagens forestilling, og vi gratulerer **Maria Rye Michelsen, Jone Bjelland, Maria Larsen, Florian Eggers** og **Ram Chandra Poudel** med flott innsats i grensesprengende forskningsformidling!

Fosterhjem redder elvemuslingen

Et perleresultat for truet art. 97 prosent overlevde. **Per Johan Jakobsen** sier til Aftenposten at det var en vellykket redningsaksjon for sårbare norske elvemuslinger. [Les mer](#).

Farmed salmon diet fattens mice

Jérôme Ruzzin, a post-doc in the Experimental Toxicology research group, was involved in a study with mice that provides more evidence that a diet high in farmed salmon contaminated by persistent organic pollutants - POPs - contributes to weight gain and increases the risk of diabetes. Read more from [Environmental Health News](#).

Utvikling i utforbakke

Kronikk av **Jérôme Ruzzin** og **Anders Goksøyr**: Miljøgiftene vi får i oss gjennom mat bør få status som mistenkt for medvirkning til fedme og diabetes. Les mer fra [På Høyden](#).

* Kronikken ble først publisert i Bergens tidende 31. oktober 2011

Field Mission to Sognefjorden 2011

Christiane Todt tells about a new field project involving 12 researchers and research technicians from BIO's Marine Biodiversity group and the University Museum of Bergen's research group in Phylogenetic Systematics and Evolution.

[Read more](#).

BIOJULEFESTEN 2011

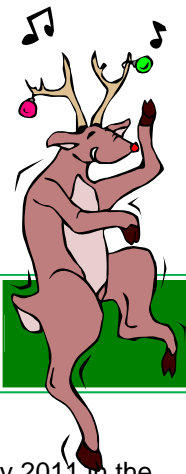
Du er hjertelig velkommen til julefest fredag 2. desember kl. 19 i kantina på HIB. Det blir servert tradisjonell norsk julemat med tradisjonell god drikke. Vi har óg egen bar der du, med klingende mynt (vi tar ikke kort), kan kjøpe det du måtte ønske å drikke utover kvelden.

Egendelen er på 200 kr og betales i ekspedisjonen.

Påmeldingsfrist: 18. november

Betalingsfrist: 25. november

Påmedlingenke: <http://biologi.uib.no/julefest/>

BIO's Christmas Party 2011

The Christmas party committee has the pleasure of inviting you to BIO's Christmas Party 2011 in the Canteen at HIB Friday 2 December at 19:00.

Traditional Norwegian Christmas food and drinks will be served. You can choose between pinnekjøtt (salted and dried ribs of mutton, soaked and steamed), svineribbe (breast of ork/bellypork) and a vegetarian dish. We also have our own bar where you can buy drinks (with cash).

The price is 200 NOK, which can be paid at BIO's reception desk.

Deadline for signing up: 18 November

Deadline for paying: 25 November

Link for registration: <http://biologi.uib.no/julefest/>

Utdanningsnytt

Masterblogg; Floristikkstudenter på feltkurs

Masterbloggen

Masterbloggen er en blogg der masterstudenter kan formidle sin forskning. Masterbloggen drives av Foreningen for masterformidling (MaFo), og har som mål å formidle forskning på masternivå. Vår tidligere masterstudent Christine Elgen har skrevet om sin forskning på masterbloggen, og artikkelen kan [leses her](#). Masterbloggen er interessert i flere bidrag fra realfagsstudenter, og interesserte kan lese [mer her](#).

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

BIO330 Floristikk på feltkurs

Emnet BIO330 Floristikk hadde feltkurs i august. Bildet er tatt på toppen av Besstrond Rundhø.

På bildet ser vi Kine Blom, Per Harald Salvesen (kursansvarlig), Samson Næss, Tessa Bargmann, Berhe Luel, Hoda Parsian og Anna Brita Lillemoen.

Foto: Per Harald Salvesen

Siste nytt fra verden rundt oss

E-infrastruktur for utveksling av biodiversitetsdata – brukerundersøkelse; Cambridge University Press Sale, NTVAs ÆRESPRIS 2012, Åpning av Senter for klimadynamikk

LIFEWATCH brukerundersøkelse om behov for biologiske data

LIFEWATCH er et europeisk forskningsnettverk som bygger opp e-infrastruktur for utveksling av biodiversitetsdata. LIFEWATCH Norge ble startet i 2011. Deres formål er å etablere en nasjonal nett-portal hvor brukere kan laste ned, utveksle og analysere biologiske data og andre relevante miljødata fra norsk natur.

De ønsker nå mer informasjon om behovet for biologiske data og verktøy blant potensielle brukere i Norge, både til forskning og til andre formål (undervisning, forvaltning, media m.m.). -Ved å delta i denne [spørreundersøkelsen](#) vil du hjelpe oss å prioritere de viktigste behovene, og dermed utvikle et bedre tilbud til brukere av biologiske data, skriver LIFEWATCH. De tar imot svar fram til 15. desember.

Cambridge University Press: STM Sale - 60% Off Retail Price

Sale covers the following subjects: Astronomy, Engineering & Computer Science, Earth Science, Life Science, Maths & Statistics, Medicine and Physics. A wide selection of titles published from 2009 going back approximately 10 years, including some of our bestsellers, are now offered with a 60% discount off the retail price. The offer will be valid until 31st December 2011. See [Flyer](#). Access [Excel listing](#).

NTVAs ÆRESPRIS 2012

- Frist for nominering er 1. desember 2011
- Nominering er åpen for norske bedrifter og personer bosatt i Norge.

[Les mer.](#)

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

The WorldFish Center Publications 2011

For a list over our publications including the most recent ones, please go to our [web site](#).

SKD SENTER FOR
KLIMADYNAMIKK
VED BJERKNESSENTERET

Åpning av senter for klimadynamikk

"Senter for klimadynamikk ved Bjerknessenteret" blir offisielt åpnet av statsråd Tora Aasland Torsdag 1. desember kl 10-12, Studentsenteret. Åpningsseremonien blir

etterfulgt av et faglig seminar. Se programmet i vedlagt brosjyre. Begivenheten er åpen for alle men det krever [påmelding](#) innen 18. november. [Les mer](#).

SEAS-ERA – a new FP7 Coordination and support action

The full name of the project is: "Towards Integrated Marine Research Strategy and Programmes"

SEAS-ERA aims at embracing marine and maritime research

in its entirety, overarching the previous initiatives which only targeted a given area or basin and, therefore, constituting a stable and durable structure for empowering and strengthening marine research all across Europe.

[Learn more](#)

Newsletters

[CICERO](#)

[Norecopas nyhetsbrev](#)

[IMBER](#)

Ledige stillinger for biologer

Mer info finner du [her](#). Stillinger utlyst på BIO finner du nederst til høyre på instituttets [nettside](#).

NIVA har flere stillinger for biologer – les mer [her](#).

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Mer info om utlysninger inkl. løpende, dvs. uten frister, finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

[Pre-seed grant – commercialization; ERA-NET BiodivERsA; Diverse fond og legater](#)

Novo Nordisk Foundation - Exploratory pre-seed grant

The exploratory pre-seed program is a stimulus fund established to accelerate commercialization of biomedical research findings and development of novel technologies and diagnostics in the life science area. An exploratory pre-seed grant is given to explore the potential and sustainability of the research finding and idea and to prepare the project for a full pre-seed grant at a later stage. The goal of the exploratory pre-seed grants is to test new ideas that may lead to development of new medical treatments, disease prevention and diagnostic methods as well as new biotechnology. Application form and guidelines can be found [here](#) from 18 November 2011.

BiodivERsA Pan-European call for international research proposals on biodiversity dynamics (BiodivERsA)

BiodivERsA er andre fase av et ERA-NET innen biodiversitetsforskning med 21 forskningsfinansierende partnere fra 15 europeiske land, herunder Forskningsrådet. Forskningsrådet ivaretar deltakelsen gjennom programmet Miljø 2015. *Søknadsfrist:* 16.02.2012 00:00 CET [Les mer](#)

Diverse fond og legater

Vi minner om Meltzerfondet, Universitetsfondet og Fakultets fond og legater – se [forrige ukes BIO-INFO](#) for mer detaljer.

Avsluttende mastergradseksamen

Kristian Martin Thomassen Dam; Heidi Osmundsen; Ole-Edvard Hagen

Kristian Martin Thomassen Dam: Challenge of cod, *Gadus morhua*, yolk sac larvae with *Listonalla anguillarum*, wild-type and transformed with mCherry and GFP, mortality and impact on respiratory burst

Kristian M.T. Dam holder onsdag 16. november avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i fiskehelse.

Tittel på oppgaven: Challenge of cod, *Gadus morhua*, yolk sac larvae with *Listonalla anguillarum*, wild-type and transformed with mCherry and GFP, mortality and impact on respiratory burst

Veiledere: Heidrun Wergeland og Øyvind Bergh. Sensor: Hanne Nilsen (Veterinærinstituttet). Bisitter: Sigurd Stefansson.

Tid og sted: **Onsdag 16. november kl. 10:15**, Seminarrom K3, BIO-byggene

Heidi Kjøseth Osmundsen: Sesongvariasjoner av dominerende virusgrupper i Raunefjorden

Heidi K. Osmundsen holder fredag 18. november avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i biologi - mikrobiologi.

Tittel på oppgaven: Sesongvariasjoner av dominerende virusgrupper i Raunefjorden

Veileder: Ruth-Anne Sandaa og Jessica Ray.
Sensor: Ole-Kristian Hess-Erga (NIVA). Bisitter: TBA.

Tid og sted: **Fredag 18. november kl. 12:15**, Seminarrom K1, BIO-byggene

Ole-Edvard Hagen: Are cod (*Gadus morhua*) yolk sac larvae susceptible to challenge by *Francisella noatunensis*?

Ole-Edvard Hagen holder fredag 18. november avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i fiskehelse.

Tittel på oppgaven: Are cod (*Gadus morhua*) yolk sac larvae susceptible to challenge by *Francisella noatunensis*?

Veileder: Heidrun Wergeland og Øyvind Bergh. Sensor: Hanne Nilsen (Veterinærinstituttet). Bisitter: Sigurd Stefansson.

Tid og sted: **Fredag 18. november kl. 13:15**, Seminarrom K1, BIO-byggene

Kurs, møter, seminar og arrangement

Mer info om kurs, møter, seminar og arrangement etc finner du [her](#).

[IMBER Workshop topics, young scientist opportunities; NFR møte i Bergen for bedrifter og FoU aktører; Møteplass Marin m.m](#)

IMBER needs your workshop topics suggestions for IMBER IMBIZO III

The IMBIZO format comprises three concurrent and potentially overlapping workshops as well as plenary oral and poster sessions. The overall theme of the symposium is: The future of marine biogeochemistry, ecosystems and societies. Multi-dimensional approaches to the challenges of global change in continental margins and open ocean systems.

We are currently soliciting ideas for the themes of the three workshops. These should relate to the overall theme of the IMBIZO and foster collaboration between the natural and social sciences. Please send a short description of your suggestion, how it addresses the overall IMBIZO goals and a list of potential workshop conveners to (Lisa.Maddison@univ-brest.fr) before 15 November 2011. [Learn more](#).

1st International Marine Conservation Think Tank and ICCB 2011 Meeting

The 25th International Congress for Conservation Biology takes place *December 5th – 9th this year in Auckland. [Learn more](#).

THE 1ST INTERNATIONAL MARINE CONSERVATION THINK TANK 2-5 December 2011

Please email 2011@conbio.org to register for the Marine Think Tank. [Learn more](#).

Darwin Scholarship Young Scientist Meeting 2012: Monitoring and Communicating Biodiversity

The [Darwin Scholarship Programme](#) has been running since 2008. Over 74 people from 38 countries have attended. The aim of the Darwin Scholar Programme is to develop “better naturalists” in the spirit of Darwin’s love of nature and observing the natural world. The Scholarship will focus on three areas: skills of observation and identification, skills of recording biodiversity and skills of communicating biodiversity to different target groups.

Criteria: “You should be under the age of 35 and studying at graduate or post graduate level or be a young lecturer or work for an environmental organisation.”

The programme will take place 21st August – 31st August 2012 at Preston Montford Field Centre, Shrewsbury & Juniper Hall Field Centre, Dorking, Nr London Application deadline: **6th January 2012** [More information about the programme schedule](#).

Project Dragonfly

Project Dragonfly is a non-profit program in Miami University’s Zoology Department that offers graduate coursework and degree programs at critical conservation sites in Africa, Asia, Australia and the Americas. Below is a press release with more information about the program. The deadline to apply is Jan. 28, 2012.

Applications are being accepted now for 2012 [Earth Expeditions](#) field courses and the [Global Field Program](#) Master’s degree, which include opportunities for marine-focused research in Baja, Belize and Australia’s Great Barrier Reef. [Learn more](#).

IMBER ClimECO3 Summer School

This will be the third in the successful ClimECO series. While maintaining the general topic of climate change and marine ecosystems, ClimECO3 extends the modelling of end-to-end marine food webs to include the human dimension, considering a view towards Earth System models: Human-natural system interactions in the marine world. ClimECO3 will be held at the Cultural and Convention Centre at the Middle East Technical University in Ankara Turkey from 23-28 July 2012. Limited funding is available. [Application details](#). Course [flyer](#).

Norwegian Society for Immunology (NSI) Bergen Branch Meeting

Join us at the 4th Bergen Meeting november 24 th , Aud. 4, BBB. Frank Nilsen will speak as part of the BBB series. [Read more](#).

Bioteknologinemnda: Debattmøter: Ditt personlige genom

Møt den danske forfatteren Lone Frank, som har skrevet boken «Mitt smukke genom».

Vi inviterer til debatt om konsekvensene av at vi nå enkelt og billig kan kartlegge alle genene til hver enkelt av oss. Hvordan vil du bruke denne kunnskapen, og hvem andre skal få bruke den? Forfatter og forskningsjournalist Lone Frank innleder sammen med sentrale norske fagfolk.

Vi holder møte i to byer:

- Trondheim: 24. november 2011 kl. 11.30-14.30. Konferansesenteret i Sparebank1 SMN, Søndre gate 4. I samarbeid med Fritt Ord og Kunnskapsbyen/NTNU
- Oslo: 29. november 2011 kl. 11.30-15.30. Håndverkeren Konferansesenter, Rosenkrantzgate 7 I samarbeid med Fritt Ord.

Møtene er gratis og åpne for alle, men du må melde deg på av hensyn til lunsjservering.

[Påmelding og oppdatert program](#).

Bergen:Lunsjmøte for bedrifter og FoU-aktører

Norges forskningsråd og Innovasjon Norge/Enterprise Europe Network (EEN) inviterer bedrifter og FoU-aktører til lunsjmøte om hvordan økt innovasjon kan oppnås gjennom europeisk forskningssamarbeid. [Les mer](#)

SINTEF: Kan Vestlandet posisjonere seg bedre for å erobre havrommet?

Havet rommer store muligheter for å løse globale utfordringer knyttet til mat, energi og klima. Skal dette kunne utnyttes bærekraftig trenges det også forskning. Hvordan kan et bedre samarbeid mellom norske kunnskapsmiljø og Vestlandets myndigheter og næringsliv forsterke landsdelens posisjon for å erobre havrommet?

Tidspunkt: Fredag 18. november kl 12.00 – 15.00

Sted: Fjell kulturhus ved Fjell Rådhus, Straume

Arrangør: SINTEF, gratis

MØTEPlass MARIN: Fremtidens fiskerinæring – fangsteffektiv, energiøkonomisk og bærekraftig

Fiske og fangst fra havet har i uminnelige tider vært bærebjelken og livsgrunnlaget for bosettingen langs norskekysten. Samtidig har knapt noen av øvrige tradisjonelle næringene i Norge gjennomgått tilsvarende teknologiske utvikling, rasjonalisering og omstrukturering som det fiskeriene har gjort de siste 100 år. I den samme perioden er det bygget opp et verdensledende forskningsmiljø og forvaltningsapparat for å sikre en optimal og bærekraftig beskatning av ressursgrunnlaget. Men utviklingen er ikke over, verken når det gjelder fangstteknologi, bestandsovervåking eller forvaltning.

Tid: Mandag 5. desember 2011, kl. 15.00-18.00

Sted: Grand Selskapslokaler i Bergen. Nedre Ole Bulls Plass

Arrangør: Fiskeriforum Vest, Bergen Næringsråd, Uni Miljø

Finansiør: Hordaland fylkeskommune

Seminaret er gratis

Nye artikler

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

Bratbak; Salvanes; Rapp; Sweetman; Aksland

Wilson W.H. Van Etten, J.L.; Schroeder, D.S.; Nagasaki, K.; Brussaard, C.; Delaroque, N., **Bratbak, G.** & Suttle, C. (2012) Family: Phycodnaviridae. In King, A.M.Q., Adams, M.J., Carstens, E.B. and Lefkowitz, E.J. (eds) Virus Taxonomy, VIXth ICTV Elsevier/Academic Press, London.

R B Cedras, **A-GV Salvanes** & M J Gibbons (2011): Investigations into the diet and feeding ecology of the bearded goby *Sufflogobius bibarbatus* off Namibia, African Journal of Marine Science, 33:2, 313-320 **To link to this article:** <http://dx.doi.org/10.2989/1814232X.2011.600431>

Abstract: The bearded goby *Sufflogobius bibarbatus* has come to replace sardine *Sardinops sagax* in the diets of many top predators within the marine environment off Namibia, and it is playing a key role within the region's foodweb. Previously published information on the diet of the bearded goby has been derived from small samples and has been contradictory. We investigated the gut contents of over 3 500 specimens of *S. bibarbatus* from two separate studies. The results indicate that the species has a fairly generalised diet, feeding mostly on benthic and pelagic animals (phytoplankton was rare), in a way that reflects ontogeny, habitat and likely prey availability. Smaller, more pelagic individuals included a substantial number of pelagic organisms in their diet and the proportion of benthic organisms increased with the size of the goby. Given the importance of this species in recycling benthic carbon through the foodweb of the northern Benguela ecosystem, there is a need to describe and quantify the benthic food environment.

Tandberg AHS, **Rapp HT**, Schander C, Vader W, **Sweetman AK**, Berge J. *Exitomelita sigynae* gen et sp nov - a new amphipod from the Arctic Loki Castle vent field with potential gill ectosymbionts. Polar Biology DOI 10.1007/s00300-011-1115-x. <http://www.springerlink.com/content/34383qgh4294667u/>

Abstract The newly discovered deep-sea hydrothermal vent field "Loki's Castle" at 2,350 m depth at 70°N on the Knipovich Ridge north of the island Jan Mayen is the only known black smoker field from the Arctic Ridge system. This vent field holds a unique fauna clearly distinct from vent sites along the Mid-Atlantic Ridge south of Iceland. In addition to numerous maldanid and ampharetid polychaetes one animal of particular interest at this vent site, is a new genus and species of melitid amphipod. This new species is found in cracks and crevices on vent chimneys as well as in areas where diffuse venting is common such as the base of vent chimneys. Here, we present a formal morphological description of this new melitid species and hypothesize about the main form of its nutrition using stable isotope and molecular data.

Magnar Aksland Toward Estimating the Variance in Acoustic Surveys Based on Sampling Design Open Journal of Marine Science, 2011, 1, 1-17

Abstract This paper develops a sampling method to estimate the integral of a function of the area with a strategy to cover the area with parallel lines of observation. This sampling strategy is special in that lines very close to each other are selected much more seldom than under a uniformly random design for the positions of the parallel lines. It is also special in that the positions of some of the lines are deterministic. Two different variance estimators are derived and investigated by sampling different man made signal functions. They show different properties in that the estimator that estimate the biggest variance gives an error interval that, in some situations, may be more than ten times the error interval computed from the other estimator. It is also obvious that the second estimator underestimates the variance. The author has not succeeded to derive an expression for the expectation of this estimator. This work is motivated towards finding the variance of acoustic abundance estimates.